

FRÅGOR OCH SVAR KRING LAGEN OM TILLSYN ÖVER UTLÄNNINGARS FÖRETAGSKÖP

Vilka är lagens mål?

Lagen utgår från att utländska investeringar främjas och att inställningen till utlänningars ägande är positiv. Därför är det viktigt att hålla i minnet att lagen i första hand är avsedd att vara ett redskap för tillsyn över utlänningars företagsköp.

I praktiken syftar lagen till att trygga ytterst viktiga nationella intressen, dvs. särskilt försvaret, försörjningsberedskapen och samhällets vitala funktioner.

Lagen ger möjlighet att begränsa överföringen av inflytande till utländska ägare i de företag som är föremål för tillsyn när ett ytterst viktigt nationellt intresse kräver det.

Under de senaste åren har många andra EU-medlemsstater reviderat och moderniserat sin lagstiftning om utländska investeringar. Medlemsstaterna har rätt att begränsa både friheten att tillhandahålla tjänster och rätten att etablera sig genom åtgärder som är ”motiverade med hänsyn till allmän ordning och allmän säkerhet”.

Vad avses med utländsk ägare?

Utländska ägare är utländska fysiska personer som inte har boningsort i någon av EU:s eller EFTA:s medlemsstater, samt utländska sammanslutningar och stiftelser som inte har sin hemort inom någon av EU:s eller EFTA:s medlemsstater.

Utländska ägare är också utländska sammanslutningar och stiftelser som har sin hemort i en stat som tillhör EU eller EFTA, men i vilken en annan utländsk ägare innehar minst en tiondedel av det sammanlagda röstetal som samtliga aktier i bolaget medför eller utövar motsvarande faktiskt inflytande i sammanslutningen.

I fråga om företagsköp inom försvarssektorn (bl.a. produkter med dubbla användningsområden) betraktas dessutom som utländsk ägare också en part som har sin hemort i någon av EU:s eller EFTA:s medlemsstater.

Vilket slags företag ska anses vara av kritisk betydelse med tanke på tryggheten av samhällets vitala funktioner?

Svaret på frågan om ett företag anses att ha en kritisk betydelse med tanke på tryggheten av samhällets vitala funktioner eller inte kan variera allt efter den försvarspolitiska situation som Finland för tillfället befinner sig i. Det som är avgörande i varje situation är i regel att försörjningsberedskapen kan tryggas.

I lagen räknas inte upp några särskilda branscher eller aktiviteter inom den privata eller den offentliga sektorn vilkas företag omfattas av tillsynen. Detta beror på att det för en lång tid framöver inte går att definiera vilka branscher och vilka verksamheter som är av kritisk betydelse med tanke på samhällets vitala funktioner. Försvarsbehoven, behovet av allmän ordning och säkerhet samt behoven i samband med samhällets vitala funktioner bestäms i sista hand på basis av de förhållanden som råder vid tidpunkten i fråga. Det faktum att ett företag är verksamt inom en sektor som är viktig med tanke på försörjningsberedskapen eller andra vitala funktioner betyder dock nödvändigtvis inte att det skulle omfattas av tillsynen enligt lagen. Exempelvis inom livsmedelsförsörjningen eller logistiken finns det många sådana företag som inte har kritisk betydelse med tanke på försörjningsberedskapen.

Riktgivande information om lagens tillämpningsområde kan exempelvis fås av sådana offentliga styrdokument om försörjningsberedskap och nationell säkerhet som statsrådet upprättar med jämna mellanrum.

[Statsrådets beslut om målen med försörjningsberedskapen \(1048/2018\)](#)

[Säkerhetsstrategi för samhället \(statsrådets principbeslut 2.11.2017\)](#)

Vad som menas med ett försvarsindustriföretag?

Med försvarsindustriföretag avses ett företag som har levererat och/eller producerat eller som fortsättningsvis levererar och/eller producerar försvarsmateriel eller andra tjänster och varor som är viktiga för det militära försvaret till försvarsministeriet, försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet.

Också ett företag som tillverkar s.k. produkter med dubbla användningsområden enligt lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/996) betraktas som ett försvarsindustriföretag.

När ska en ansökan eller anmälan om ett företagsköp enligt lagen göras?

Om föremålet för företagsköp är ett försvarsindustriföretag, är ansökan obligatorisk och den ska alltid lämnas in på förhand till arbets- och näringsministeriet (ANM). I lagen har det inte fastställts några tidsfrister inom vilka ANM kan ingripa i ett företagsköp inom försvarssektorn, om ingen ansökan har inlämnats till ministeriet.

Om det är fråga om ett annat företagsköp än företagsköp inom försvarssektorn, är anmälan frivillig och också den kan lämnas in på förhand. En förhandsanmälan kan dock göras först i ett skede som föregår det slutliga genomförandet av ett företagsarrangemang (t.ex. när ett intentionsavtal som är förpliktande för parterna redan har ingåtts).

ANM följer tillsammans med sitt samarbetsnätverk utlänningars företagsköp i fråga om sådana företag som är föremål för tillsyn. På basis av sin tillsynsuppgift kan ministeriet också på eget initiativ begära information om ett företagsköp som är föremål för den lagenliga tillsynen.

Om sökanden bedömer att det företag som är föremål för ett köp eventuellt kan vara ett företag som är av kritisk betydelse för samhällets vitala funktioner, rekommenderas det att en anmälan lämnas in till arbets- och näringsministeriet.

Vilka är de lagstadgade gränser för innehavet som förutsätter arbets- och näringsministeriets bekräftelse av företagsköpet?

Om en utländsk köpare förvärvar minst en tiondedel, minst en tredjedel eller minst hälften av det röstetal som samtliga aktier i bolaget medför, eller motsvarande faktiskt inflytande i ett föremål för tillsyn, ska en anmälan om företagsköp göras.

Av särskilda skäl kan köparen åläggas att göra en ansökan eller en anmälan om företagsköp också om en sådan åtgärd som vidtas efter behandlingen av anmälan och som ökar inflytandet, men som inte resulterar i att de ovan nämnda gränserna överskrids.

De lagändringar som gäller definitionen på företagsköp trädde i kraft den 1 juli 2014.

Finns det någon färdig blankett för ansökan och anmälan? Vilka uppgifter ska det lämnas i en ansökan?

En ansökan eller anmälan kan formuleras fritt, men den ska dock innehålla de uppgifter om föremålet för tillsyn, den utländska ägaren och företagsköpet som är av central betydelse med tanke på bekräftelsen av företagsköpet.

Arbets- och näringsministeriet kan begära sådana ytterligare upplysningar som är nödvändiga med tanke på behandlingen av ärendet ända tills det kan anses att de uppgifter som lämnats i en ansökan eller anmälan är tillräckliga för att beslut ska kunna fattas. Upplysningarna ska begäras inom tre månader från det att ministeriet fått kännedom om företagsköpet.

En riktgivande förteckning över de uppgifter som ska lämnas i en ansökan eller anmälan finns på [ministeriets webbplats](#).

Hur länge tar bekräftelseprocessen vid arbets- och näringsministeriet?

Ansökningarna och anmälningarna behandlas alltid som brådskande ärenden vid ministeriet.

Behandlingstiden varierar från fall till fall beroende på hur omfattande ärende det är fråga om. När ett företagsköpsärende bereds, ska man också vara tidsmässigt beredd på att ministeriet i behövlig utsträckning kommer att skaffa utlåtanden även från andra myndigheter. Ett remissförfarande tar normalt cirka tre veckor.

Tidsfristen på sex veckor för arbets- och näringsministeriets fortsatta utredning och tidsfristen på tre månader för eventuell hänskjutning av ärendet börjar löpa först när ministeriet anser att alla uppgifter som behövs med tanke på behandlingen av ärendet har fått av sökanden.